

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
mart

**TOSHKENT SHAHRIDAGI TURIN
POLITEXNIKA UNIVERSITETI**

*Xalqaro ilmiy-amaliy onlayn konferensiya
materiallari to'plami*

**“GLOBAL RAQAMLI INTEGRATSIYALASHUV:
2030-YILGACHA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA
TEXNOLOGIK VA INDUSTRIAL SANOATNI RIVOJLANTIRISH
ORQALI MIKRO VA MAKROIQTISODIY BARQAROR
O'SISHNI TA'MINLASH DOLZARBLIGI”**

**“GLOBAL DIGITAL INTEGRATION: THE RELEVANCE OF
ENSURING MICRO AND MACROECONOMIC SUSTAINABLE
GROWTH THROUGH TECHNOLOGICAL AND INDUSTRIAL
DEVELOPMENT IN THE TRANSITION TO A GREEN
ECONOMY BY 2030”**

**«ГЛОБАЛЬНАЯ ЦИФРОВАЯ ИНТЕГРАЦИЯ:
АКТУАЛЬНОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО
МИКРО- И МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА ЧЕРЕЗ
РАЗВИТИЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ И ИНДУСТРИАЛЬНОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ В ПЕРЕХОДЕ К ЗЕЛЁНОЙ
ЭКОНОМИКЕ К 2030 ГОДУ»**

3-MAXSUS SON

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

*Elektron nashr.
2026-yil, mart.*

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ixamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

ICT WEEK UZBEKISTAN 2025: MILLIY TEXNOLOGIYALAR HAFTALIGINING YAKUNLARI VA ULARNING O'ZBEKISTON IT-EKOTIZIMIGA TA'SIRI	16
Jumaboyev Akmaljon Sheraliyevich	
THE ROLE OF STATE FINANCIAL CONTROL IN THE EFFICIENT USE OF BUDGET FUNDS	20
Gulyor Akhmatovna Kasimova, Biybinaz Makhmut qizi Esenbaeva	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ПЛАТЁЖНЫХ СИСТЕМ В ФОРМИРОВАНИИ ФИНТЕХ-ЭКОСИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	22
Шамахмудова Шоира Олег кизи	
UZBEKISTAN'S STRATEGY FOR TRANSITION TO A GREEN ECONOMY: LABOR MARKET TRANSFORMATION, CHALLENGES AND PROSPECTIVE OPPORTUNITIES.....	27
Akbarova Barno Shukhratovna, Chintemirova Diyora Shukhratovna	
MODELS FOR MANAGING EDUCATIONAL REFORMS IN THE CONTEXT OF CULTURAL DIFFERENCES.....	32
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
4-SANOAT INQILOBINING RAQAMLI TURIZMGA TA'SIRINI BAHOLASH	38
Sevinchova Nilufar Ne'mat qizi	
КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ ИНТЕГРИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ ESG-ТРАНСФОРМАЦИИ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ДРАЙВЕР ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ.....	41
Ташпулатов Дильмурад Рустамович	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA FOIZSIZ MOLIYA MEKANIZMLARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	44
Adilov Zuxriddin Marip o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOG'INI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	47
Tadjimirzayev Anvar Abduvaxidovich	
RAQAMLI IQTISODIY DINAMIKANI KOMPLEKS FUNKSIYALAR YORDAMIDA MODELLASHTIRISH.....	52
Ibrohimova Nilufar Qahramon qizi	
SANOAT SEKTORIDA BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA "YASHIL" INVESTITSİYALARINING IQTISODIY AHAMIYATI.....	55
Ibragimov Zaxid Taxirovich	
LOGISTIKA PROVAYDERLARI XIZMATLARIDAN FOYDALANISH ASOSIDA TEMIR YO'L TRANSPORTI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH.....	59
Raximov Xasan Shukurjonovich	
СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ИНСТРУМЕНТОВ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЕКТАМИ В РАЗЛИЧНЫХ ОТРАСЛЯХ ЭКОНОМИКИ	64
Сидиков Зиёдулло Равшанович, Холиярова Шохиста Кахрамоновна	
SUG'URTA TASHKIOTLARINING BOZOR IQTISODIYOTIDAGI AHAMIYATI	68
Azamatova G.I.	
DON MAHSULOTLARINI YETISHTIRISH VA QAYTA ISHLASHDA INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	71
Po'latova Sug'diyona, S.Y.Xamidova	
MAHALLIY BUDJETLARNING DAROMAD BAZASINI KENGAYTIRISH ASOSIDA XARAJATLAR BARQARORLIGINI TA'MINLASH (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA).....	74
Safarmurodova Marjona To'raqulovna	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA SOLIQ IMTIYOZLARI VA PREFERENSIYALARINING IQTISODIY AHAMIYATI.....	77
Allaberganova Kumush Javlonbek qizi, Beknazarova N.T.	

DAVLAT SEKTORIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI	80
Abdullayev Bobirjon Mamurjanovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT MOLIIYASI TIZIMINING ZAMONAVIY HOLATI TAHLILI.....	84
Berdibekov Adhamjon Ilhomjon o'g'li	
MOLIYAVIY NAZORATNI TASHKIL ETISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI.....	87
Ashirov Jasur Dilshod o'g'li	
SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA MOLIIYAVIY INKLYUZIYANI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	90
Lazizbek Ravshanov Baxtiyor o'g'li	
NOMODDIY AKTIVLAR AUDITIDA RISKLARNI BAHOLASH VA AUDITORLIK DALILLARINI TO'PLASH USLUBIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	93
Ishanqulov Izzatilla Nurillayevich	
MEHNAT HAQI AUDITINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA XALQARO AUDIT STANDARTLARI (ISA) KONTEKSTIDAGI TALQINI	96
Nomozov Ilhomjon Ziyodullo o'g'li	
INNOVATSION RIVOJLANISHDA MEHNAT RESURLARINING O'RNI VA AHAMIYATI	98
Artiqova O'g'iljon Zafar qizi	
THE IMPACT OF INFLATION AND EXTERNAL ECONOMIC SHOCKS ON THE NATIONAL ECONOMY.....	102
Suvonov Tolmasjon Faxritdinovich	
REWARD SYSTEMS AND EMPLOYEE PRODUCTIVITY IN HIGHER EDUCATION.....	105
Sultonboyeva Munira Bahodirovna, Sultanova Kamila Muktorali Kizi	
THE DIGITAL CATALYST: HOW TECHNOLOGICAL ACCESSIBILITY DRIVES GLOBAL TOURISM	110
Freshta Qayoumi	
BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH ORQALI KORXONA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	112
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi	
ASSESSMENT AND ANALYSIS OF INVESTMENT EFFICIENCY BY REGION IN UZBEKISTAN	115
Otajonova Charoskhon Polvonkuli qizi	
УЗВЗВМОСТИ АРІ В ЦИФРОВЫХ ПЛАТЕЖНЫХ СЕРВИСАХ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА ОНЛАЙН ТРАНСГРАНИЧНЫЕ ДЕНЕЖНЫЕ ПЕРЕВОДЫ	120
Садыков Азиз Миршарапович	
РАЗВИТИЕ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА В УСЛОВИЯХ СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В ЭКОНОМИКЕ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	124
Валижонов Х.А.	
O'YINCHOQ ISHLAB CHIQRARISHDA IMPORTGA QARAMLIKNI KAMAYTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY USULLARI (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	127
Aminov Anvarxon Kazimovich	
ФАКТОРЫ И ПРОБЛЕМЫ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ В УЗБЕКИСТАНЕ	130
Гимранова О. Б.	
TRANSFORMATSIYALASHUV SHAROITIDA INVESTITSİYALAR VA INVESTITSION JOZIBADORLIKNI BAHOLASH	134
To'rayev Jasurali To'rayevich	
РОЛЬ СИТУАЦИОННОГО ЦЕНТРА В РАЗВИТИИ ЦИФРОВОГО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ УЗБЕКИСТАНА.....	137
Омонов Олим Муродуллаевич	

IMPROVEMENT OF MANAGEMENT MECHANISMS FOR INCREASING THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF REGIONS.....	140
To'rayev Jasurali To'rayevich	
DEVELOPMENT OF MODERN METHODOLOGICAL APPROACHES IN THE MANAGEMENT OF THE ACTIVITIES OF SMALL INDUSTRIAL ZONES	144
Shodmonkulov Kamoliddin Murodillayevich	
ISSUES OF IMPROVING THE MANAGEMENT OF THE INVESTMENT ENVIRONMENT.....	147
To'rayev Jasurali To'rayevich	
ISSUES OF IMPROVING THE METHODOLOGY OF MANAGEMENT OF SMALL INDUSTRIAL ZONES.....	150
Shodmonkulov Kamoliddin Murodillayevich	
IQTISODIY XAVFSIZLIK INDIKATORLARINING CHEGARAVIY QIYMATLARINI BELGILASH MASALALARI.....	153
Islamov Anvar Ashirqulovich	
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND BIG DATA APPLICATIONS IN UNIVERSITY MANAGEMENT: EVIDENCE FROM UZBEKISTAN	156
Berdiyev Temurbek Makhmudullo ugli	
ASSESSING DIGITAL MATURITY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: AN INTEGRATED FRAMEWORK APPROACH	160
Berdiyev Temurbek Makhmudullo ugli	
ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF PRODUCTION COMPETITIVENESS IN TEXTILE ENTERPRISES AND THE ECONOMIC MECHANISMS OF ITS FORMATION.....	164
Xushvaqto'v Shuhrat Abduraufovich	
FOREIGN EXPERIENCE IN ORGANIZING COMMERCIAL BANK AUDITS AND ITS APPLICATION IN UZBEKISTAN	166
Ibragimov Nodirbek Baxodir ugli	
PROBLEMS IN COMMERCIAL BANK AUDIT PRACTICE AND DIRECTIONS FOR THEIR SOLUTION	168
Ibragimov Nodirbek Baxodir ugli	
IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT PRINCIPLES IN ECO-FRIENDLY HOTELS.....	170
Dilfuza Igamberdievna Abidova	
OPPORTUNITIES FOR APPLYING NATURAL RESOURCE CONSERVATION TECHNOLOGIES IN HOTEL MANAGEMENT.....	173
Dilfuza Igamberdievna Abidova	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA STRATEGIK REJALASHTIRISHNI AMALGA OSHIRISH MECHANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	177
A.Y. Mardanov	
РОЛЬ ИННОВАЦИЙ И МАРКЕТИНГОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В РАЗВИТИИ ХИМИЧЕСКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА(НА ПРИМЕРЕ АО «МАХАМ-ШИРЧИҚ»)	180
Хайдарова Камола Ахинжанована	
O'ZBEKISTONDA UY-JOY QURILISHINI RIVOJLANTIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	183
Usmonov Mirumar Abdulla o'g'li	
ВНЕДРЕНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В РАСЧЕТ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗАТРАТ НА СТРОИТЕЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ.....	185
Асадова Мафтуна Саъдуллаевна	

IMPROVING THE ECONOMIC POTENTIAL OF OIL AND GAS INDUSTRY ENTERPRISES IN UZBEKISTAN: MODERN CHALLENGES AND DEVELOPMENT PROSPECTS	188
Bekmuhammedova Malika Iskandarbekovna	
ПЕРСПЕКТИВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ НЕФТЕГАЗОВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	191
Бекмухамедова Малика Искандарбековна	
РОЛЬ ИНВЕСТИЦИЙ И ИННОВАЦИЙ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ НЕФТЕГАЗОВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	193
Бекмухамедова Малика Искандарбековна	
РАЗВИТИЕ СИСТЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКИ ВОВЛЕЧЕНИЯ МАЛООБЕСПЕЧЕННЫХ СЕМЕЙ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	195
Ережепов Куанышбай	
KORXONALAR DAROMADLARI VA XARAJATLARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	198
Aymuxammedova Amina Kakajanovna	
KICHIK BIZNESNI MOLİYALASHTIRISHNING ZAMONAVIY USULLARI	201
Jubanova Bayramgul Aymuratovna	
KNOW YOUR CUSTOMER MECHANISMS AS A TOOL FOR ENHANCING RISK MANAGEMENT SYSTEMS IN COMMERCIAL BANKS	204
Sherzod Fayziyev	
ТЕОРЕТИКО-НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЙ НЕФТЕГАЗОВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	208
Бекмухамедова Малика Искандарбековна	
IQTISODIY XAVFSIZLIKNI BAHOLASHDA XALQARO TAJRIBANING AHAMIYATI	213
Islamov Anvar Ashirqulovich	
IMPROVING THE MECHANISMS FOR THE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE INDUSTRIAL SECTOR BASED ON STRUCTURAL CHANGES AND INFRASTRUCTURAL FACTORS	217
Ne'matov Shokhrukhbek Mamurjon o'g'li	
THE ROLE OF FOREIGN INVESTMENT IN AGRICULTURE AND ITS IMPROVEMENT	220
Komaliddin Yusupov	
AVIAYUK ZANJIRIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK (DXSH) MEKANIZMI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON UCHUN INSTITUTIONAL MODEL	224
Anvarova Dilfuza Abdusattor qizi	
AN EMPIRICAL ANALYSIS OF THE FACTORS SHAPING CONSUMER BEHAVIOUR THROUGH DIGITAL PLATFORMS IN UZBEKISTAN	228
Jumayev Bobomurod Nurmaxmat o'g'li	
ВРМН-МОДЕЛИРОВАНИЕ ЭЛЕКТРОННЫХ УСЛУГ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ БИЗНЕСА	232
Отабоев Нодирбек Ойбек угли	
DIGITALIZATION OF THE BANKING SECTOR OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN: ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF DIGITAL PLATFORMS	236
Jumaniyozova Mukaddas	
THE ROLE OF INVESTMENT RISK MANAGEMENT IN ENHANCING FINANCIAL EFFICIENCY IN AGRICULTURE	240
Yusupov Komaliddin Bakhtiyor ugli	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA EKOLOGIK AUDIT VA BARQARORLIK HISOBOTINI TAKOMILLASHTIRISH	243
Mirzaev Komiljon Abdullajonovich	

USE OF FOREIGN EXPERIENCE IN ORGANIZING THE ACCOUNTING AND AUDITING OF BIOLOGICAL ASSETS	246
Axmetova S.S.	
THE SOCIOECONOMIC EFFECTS OF THE SHADOW ECONOMY: A THEORETICAL AND EMPIRICAL REVIEW	250
Rakhmonov Azizjon Sadullayevich	
IMPROVING THE MECHANISMS FOR ASSESSING INTERBANK COMPETITION IN THE DIGITAL BANKING SERVICES MARKET	257
Karimov Odiljon Boqiyevich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISHNI RIVOJLANTIRISH VA RAG‘BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	262
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna	
XUSUSIY TIBBIYOT TASHKILOTLARIDA XARAJATLAR BUXGALTERIYA HISOBINI RAQAMLI INTEGRATSIYA VA YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	265
Primkulova Zilola Abrorovna	

XUSUSIY TIBBIYOT TASHKILOTLARIDA XARAJATLAR BUXGALTERIYA HISOBINI RAQAMLI INTEGRATSIYA VA YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH

Primkulova Zilola Abrorovna

Mustaqil tadqiqotchi

E-mail: zilolaprimkulova@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini raqamli integratsiya va yashil iqtisodiyot tamoyillari asosida takomillashtirish masalalari tadqiq etilgan. Tadqiqotda tibbiyot muassasalarida xarajatlarni boshqarishning zamonaviy usullari, raqamli texnologiyalar — ERP tizimlari, elektron tibbiy axborot tizimlari, bulutli hisoblash va sun'iy intellekt — hamda ekologik barqarorlikka yo'naltirilgan yashil buxgalteriya yondashuvlari tahlil qilingan. Shuningdek, xarajatlar hisobining shaffofligi, tezkorligi va ishonchlilikini oshirishga qaratilgan amaliy takliflar ishlab chiqilgan. Tadqiqot natijalari xususiy tibbiyot tashkilotlarida moliyaviy boshqaruv samaradorligini oshirish hamda resurslardan oqilona foydalanishni ta'minlashga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: xususiy tibbiyot, xarajatlar hisobi, buxgalteriya hisobi, raqamli integratsiya, yashil iqtisodiyot, ERP tizimi, elektron tibbiy axborot tizimi, sun'iy intellekt, moliyaviy boshqaruv.

Abstract. This article examines the improvement of cost accounting in private healthcare organizations based on digital integration and green economy principles. It analyzes modern cost-management methods in healthcare institutions, digital technologies — including ERP systems, electronic medical information systems, cloud computing, and artificial intelligence — as well as green accounting approaches aimed at ensuring environmental sustainability. In addition, practical proposals have been developed to improve the transparency, timeliness, and reliability of cost accounting. The research findings contribute to improving the efficiency of financial management and ensuring the rational use of resources in private healthcare organizations.

Keywords: private healthcare, cost accounting, accounting, digital integration, green economy, ERP system, electronic medical information system, artificial intelligence, financial management.

Аннотация. В статье исследованы вопросы совершенствования бухгалтерского учета затрат в частных медицинских организациях на основе цифровой интеграции и принципов зеленой экономики. Проанализированы современные методы управления затратами в медицинских учреждениях, цифровые технологии — ERP-системы, электронные медицинские информационные системы, облачные вычисления и искусственный интеллект, — а также подходы зеленого бухгалтерского учета, ориентированные на обеспечение экологической устойчивости. Кроме того, разработаны практические предложения, направленные на повышение прозрачности, оперативности и достоверности учета затрат. Результаты исследования способствуют повышению эффективности финансового управления и обеспечению рационального использования ресурсов в частных медицинских организациях.

Ключевые слова: частная медицина, учет затрат, бухгалтерский учет, цифровая интеграция, зеленая экономика, ERP-система, электронная медицинская информационная система, искусственный интеллект, финансовое управление.

KIRISH

Raqamli iqtisodiyot va yashil iqtisodiyot tamoyillarining jadal rivojlanishi xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini takomillashtirish zaruratini yuzaga keltirmoqda. Tibbiy xizmatlar hajmining ortishi, resurslardan samarali foydalanish va moliyaviy barqarorlikni ta'minlash xarajatlar hisobini zamonaviy yondashuvlar asosida tashkil etishni talab etadi.

Raqamli integratsiya, jumladan, ERP tizimlari, elektron tibbiy axborot tizimlari va sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish xarajatlar hisobining aniqligi, tezkorligi va shaffoqligini oshiradi. Shu bilan birga, yashil iqtisodiyot tamoyillarini buxgalteriya hisobiga joriy etish resurslardan oqilona foydalanish, ekologik xarajatlarni nazorat qilish va barqaror rivojlanishni ta'minlashga xizmat qiladi.

Mazkur maqolaning maqsadi xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini raqamli integratsiya va yashil iqtisodiyot tamoyillari asosida takomillashtirishning nazariy hamda amaliy jihatlarini yoritish va ushbu yo'nalish bo'yicha amaliy takliflar ishlab chiqishdan iborat.

So'nggi yillarda xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini raqamlashtirish va boshqaruv samaradorligini oshirish masalalari ilmiy tadqiqotlarning muhim yo'nalishiga aylandi. Xalqaro tadqiqotlarda sog'liqni saqlash muassasalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish moliyaviy hisobotlarning ishonchiligi, xarajatlar ustidan nazorat va boshqaruv qarorlarini qabul qilish sifatini oshirishi ta'kidlangan [1].

OECD tadqiqotlarida sog'liqni saqlash tizimidagi raqamli transformatsiya resurslardan samarali foydalanish, ma'lumotlar almashinuvini tezlashtirish va tibbiy xizmatlar xarajatlarini optimallashtirishga yordam berishi qayd etilgan. Elektron boshqaruv tizimlari xarajatlar hisobi va moliyaviy nazorat imkoniyatlarini kengaytiradi [2].

Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (WHO) tadqiqotlarida raqamli sog'liqni saqlash texnologiyalari va elektron tibbiy axborot tizimlarini joriy etish tibbiyot tashkilotlarida xarajatlarni monitoring qilish hamda moliyaviy resurslardan oqilona foydalanishga ijobiy ta'sir ko'rsatishi qayd etilgan [3].

Xalqaro Buxgalterlar Federatsiyasi (IFAC) tomonidan e'lon qilingan ilmiy-uslubiy tavsiyalarda zamonaviy buxgalteriya hisobi raqamli platformalar bilan integratsiyalashgan holda real vaqt rejimida xarajatlarni boshqarish imkonini berishi, bu esa tashkilotlarning moliyaviy barqarorligini mustahkamlashi qayd etilgan [4].

Yashil iqtisodiyot bo'yicha BMTning Atrof-muhit dasturi (UNEP) hisobotlarida korxonalarda ekologik xarajatlarni alohida hisobga olish, energiya tejankor texnologiyalarni qo'llash hamda "yashil buxgalteriya" tamoyillarini joriy etish barqaror rivojlanishning muhim omili sifatida baholangan [5].

O'zbekiston Respublikasida ham sog'liqni saqlash tizimini raqamlashtirish va xususiy sektorni rivojlantirish bo'yicha qator normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilinmoqda. Ushbu islohotlar doirasida tibbiyot tashkilotlarida zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etish va moliyaviy boshqaruvni takomillashtirish ustuvor vazifa sifatida belgilangan.

Mahalliy iqtisodchi olimlarning tadqiqotlarida xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar hisobi xizmatlar tannarxini aniq belgilash, moliyaviy natijalarni baholash va boshqaruv qarorlarini qabul qilishda asosiy axborot manbai ekanligi ta'kidlangan. Bunda xalqaro moliyaviy hisobot standartlari va raqamli texnologiyalarni uyg'unlashtirish zarurligi qayd etilgan [6].

Zamonaviy ilmiy tadqiqotlarda sun'iy intellekt, katta hajmdagi ma'lumotlar (Big Data) va bulutli texnologiyalardan foydalanish xarajatlarni prognozlash, tahlil qilish va nazorat qilish imkoniyatlarini kengaytirishi ta'kidlangan [7].

Yuqoridagi ilmiy manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini raqamli integratsiya va yashil iqtisodiyot tamoyillari asosida takomillashtirish bo'yicha xalqaro tajriba keng yoritilgan. Biroq ushbu yo'nalishda O'zbekiston xususiy tibbiyot tashkilotlari faoliyatining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda kompleks ilmiy-amaliy tadqiqotlarni amalga oshirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi [8].

Mazkur tadqiqotda xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini raqamli integratsiya va yashil iqtisodiyot tamoyillari asosida takomillashtirishning nazariy hamda amaliy jihatlarini kompleks yondashuv asosida o'rganildi. Tadqiqot jarayonida qiyosiy tahlil, tizimli yondashuv, iqtisodiy-statistik tahlil, kuzatish, guruhlash va umumlashtirish usullaridan foydalanildi.

Tadqiqotning axborot bazasini O'zbekiston Respublikasining amaldagi normativ-huquqiy hujjatlari, xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS), ilmiy adabiyotlar, Jahon banki, OECD va Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (WHO) ma'lumotlari hamda xususiy tibbiyot tashkilotlari faoliyatiga oid statistik ko'rsatkichlar tashkil etdi.

Shuningdek, xarajatlar hisobini raqamlashtirish, ERP tizimlari, elektron tibbiy axborot tizimlari va yashil buxgalteriya tamoyillarining amaliy samaradorligi tahlil qilinib, olingan natijalar asosida xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini takomillashtirish bo'yicha ilmiy-amaliy xulosalar ishlab chiqildi.

Tahlil natijalariga ko'ra, xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini yuritishda ma'lumotlarni qo'lda qayta ishlash, xarajatlarning yetarli darajada tasniflanmasligi va tahliliy axborotning cheklanganligi boshqaruv qarorlarini qabul qilish samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Raqamli integratsiya asosida ERP tizimlari, elektron tibbiy axborot tizimlari va bulutli texnologiyalarni joriy etish xarajatlar to'g'risidagi ma'lumotlarni real vaqt rejimida shakllantirish, ularni avtomatik guruhlash va tahlil qilish imkonini beradi. Bu esa buxgalteriya hisobi aniqligini oshirib, moliyaviy nazoratni kuchaytiradi hamda boshqaruv qarorlarini tezkor qabul qilishga xizmat qiladi.

Shuningdek, tahlillar yashil iqtisodiyot tamoyillarini buxgalteriya hisobiga integratsiya qilish energiya, suv va boshqa resurslar sarfini nazorat qilish, ekologik xarajatlarni alohida hisobga olish hamda chiqindilarni kamaytirish

bo'yicha samarali boshqaruv mexanizmini shakllantirishini ko'rsatdi. Natijada tibbiyot tashkilotlarining moliyaviy samaradorligi bilan bir qatorda ekologik barqarorligi ham oshadi.

Olib borilgan tahlillar asosida xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini takomillashtirish uchun raqamli texnologiyalarni keng joriy etish, xarajatlarni avtomatlashtirilgan tarzda hisobga olish, ekologik xarajatlarni alohida aks ettirish hamda boshqaruv hisobi tizimini xalqaro standartlar asosida rivojlantirish maqsadga muvofiq deb baholandi. Mazkur takliflarning amaliyotga tatbiq etilishi moliyaviy boshqaruv samaradorligini oshirish, xizmatlar tannarxini optimallashtirish va xususiy tibbiyot tashkilotlarining raqobatbardoshligini mustahkamlashga ko'maklashadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlar buxgalteriya hisobini raqamli integratsiya va yashil iqtisodiyot tamoyillari asosida takomillashtirish moliyaviy boshqaruv samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatdi. Raqamli texnologiyalarni joriy etish xarajatlar hisobining aniqligi, tezkorligi va shaffofligini ta'minlab, boshqaruv qarorlarini qabul qilish sifatini yaxshilaydi. Shu bilan birga, yashil iqtisodiyot tamoyillarini hisob tizimiga integratsiya qilish resurslardan oqilona foydalanish, ekologik xarajatlarni nazorat qilish va barqaror rivojlanishni ta'minlashga xizmat qiladi.

Tadqiqot asosida quyidagi takliflar ishlab chiqildi:

- xususiy tibbiyot tashkilotlarida ERP va elektron tibbiy axborot tizimlari bilan integratsiyalashgan buxgalteriya hisobini joriy etish;
- ekologik xarajatlarni alohida hisobga olish va ular bo'yicha ichki hisobot tizimini shakllantirish;
- xarajatlar hisobini avtomatlashtirish orqali real vaqt rejimida tahliliy ma'lumotlarni olish imkoniyatini kengaytirish;
- xalqaro moliyaviy hisobot standartlari hamda yashil buxgalteriya tamoyillariga mos hisob siyosatini ishlab chiqish.

Mazkur takliflarning amaliyotga tatbiq etilishi xususiy tibbiyot tashkilotlarida xarajatlarni samarali boshqarish, xizmatlar tannarxini optimallashtirish, moliyaviy barqarorlikni mustahkamlash hamda raqamli va ekologik barqaror rivojlanishni ta'minlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. World Bank. *DIGITAL-IN-HEALTH: Unlocking the Value for Everyone*. — Washington, DC: World Bank, 2023.
2. OECD. *Health at a Glance 2025: OECD Indicators*. — Paris: OECD Publishing, 2025. — 244 p. — DOI: 10.1787/8f9e3f98-en.
3. World Health Organization. *Global Strategy on Digital Health 2020–2025*. — Geneva: World Health Organization, 2021. — 50 p. — ISBN 978-92-4-002092-4.
4. International Federation of Accountants. *Digital Transformation and the Role of Accounting and Finance Professionals in this New Era: Case Study — Procter & Gamble*. — New York: IFAC, 2022.
5. United Nations Environment Programme; International Resource Panel. *Global Resources Outlook 2024*. — Nairobi: UNEP, 2024.
6. Pardayev A.X., Pardayeva Z.A. *Boshqaruv hisobi: darslik*. — Toshkent: Iqtisod-moliya, 2019. — 556 b. — ISBN 978-9943-13-858-2.
7. Abbas K. Management Accounting and Artificial Intelligence: A Comprehensive Literature Review and Recommendations for Future Research // *The British Accounting Review*. — 2026. — Vol. 58, No. 2. — Article 101551. — DOI: 10.1016/j.bar.2025.101551.
8. Piubello Orsini L., Landi S., Leardini C., Veronesi G. Towards Greener Hospitals: The Effect of Green Organisational Practices on Climate Change Mitigation Performance // *Journal of Cleaner Production*. — 2024. — Vol. 462. — Article 142720. — DOI: 10.1016/j.jclepro.2024.142720.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100